ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಕ ಮಿಷನರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ

ಡಾ. ಶೈಲಾ ಕೆ.ಎನ್
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ಬೆಂಗಳೂರು

* Corresponding Author: **ಡಾ. ಶೈಲಾ ಕೆ.ಎನ್**

Article Info

P-ISSN: 3051-3502
E-ISSN: 3051-3510
Volume: 07
Issue: 01
Received: 07-04-2026
Accepted: 15-05-2026
Published: 19-06-2026
Page No: 199-202

Abstract
ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸವು ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದು ಆರಂಭಿಕ ಮಿಷನರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. 15ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಭೋಧನೆ, ಚರ್ಚುಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಮಿಷನರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಆರಂಭಿಕ ಕ್ರೈಸ್ತಮಿಷನರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ.

DOI: https://doi.org/10.54660/IJMER.2026.7.1.199-202

Keywords: ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು, ಮಿಷನರಿಗಳು, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ, ಮಹಿಳೆ

ಪರಿಚಯ:

15ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಆಗಮನದಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವಸಾಹತುಗಳ ಕಾಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂತೆಯೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವವು ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಅಂದರೆ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೊತೆಸ್ಟಾಂತಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಈ ಪ್ರಭಾವದ ಪಾಲುಗಾರರು ಎಂದು ಟಿ. ವಿ. ಫಿಲಿಪ್ ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.[1] ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಕ್ರೈಸ್ತರಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದು ಈ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದುದರಿಂದ ಸುವಾರ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದಾವರಿಗಿಂತಲೂ, ಲೌಕಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೀತಿಯು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ’ಯ ನೀತಿಯೇ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಆಗಮನ:

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಸಾಹತೀಕರಣ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮೀಕರಣ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದವು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಡಚ್ಚರು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಹಾಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ಲಾಭದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರಾದರೂ

ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು ಧರ್ಮ ಪ್ರಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಫ್ರೆಂಚರ ಅರಸನಾಗಿದ್ದ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಲೂಯಿಸನು ತನ್ನ ವಸಾಹತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದನು. 1620ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಗೆ ಬಂದ ಡೇನರು ಲೂಥರನ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು.[2] ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತ ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಸಣ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಡೆನ್ಮಾಕಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು.[3]

ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಇವಾಂಜೆಲಿಕಲ್ ಮಿಷನರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮಗೊಂಡಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತ ಸಭೆಗಳು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿತು. ಆದುದರಿಂದ 1834ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 12ರಂದು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಮೂವರು ಮಿಷನರಿಗಳಾದ ಯೂಹಾನ್ ಕ್ರಿಸ್ಟೋಫರ್, ಕ್ರಿಸ್ಟೋಫರ್ ಲೆನ್ಹಾರ್ಡ್ ಗೇನರ್ ಹಾಗೂ ಸಾಮುವೆಲ್ ಹೆಬಿಕ್ ಎಂಬುವವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.[4] ಹೀಗೆ ಅವರು 1834ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 30ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬೊಕ್ಕಪಟ್ಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದರು.[5]

16ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಧರ್ಮದ ಕುರಿತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, 16ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಿಂದ ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ನಾಯಕರು, ದಳವಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿಶಾನಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟರೋ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ ಪ್ರಚಾರದ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೆಟ್ಟರು.[6] ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವ ಕುರಿತು ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳ್ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 1493ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೊಗೇರರು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿಯ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದಾಗ ಮರದ ಕ್ರೂಜೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜನಾದ ಕಾಮರಾಯ ಬಂಗರಾಜನಿಗೆ ನೀಡಿದಾಗ ಆತನು ತನ್ನ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟನು. ಒಲಿವ್ ಮರದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಕ್ರೂಜೆಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1611ರಲ್ಲಿ ಗೋವಾದ ಶ್ರೀಮಂತನಾದ ಮಿಕಾಯೇಲ್ ಡಿ ಅಲ್ಮಿಡಾ ಎಂಬುವವನು ವೀರನರಸಿಂಹ ಕಾಮರಾಯ ಬಂಗರಾಜನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಡಕೊಂಡನು. ಕ್ರಿ.ಶ.1505ರಲ್ಲಿ ಆಲ್ಮಿಡಾ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ರಾ.ಲೂಯಿಸ್ ಎಂಬುವವನು ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜನಾದ ನರಸಿಂಗನಿಂದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಭೋಧಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು.

ವಿದೇಶಿಯರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರೋಧ:

ಕ್ರಿ.ಶ 1510ರಲ್ಲಿ ಗೋವೆಯನ್ನು ಅಲ್ಬುಕರ್ಕನು ವಶಪಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಕ್ರಿ.ಶ 1529ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಗೋವೆಯ ಅನೇಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದವು. ನಂತರ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ವೈಸರೊಯಿಯಾಗಿದ್ದ ಡೊನ್ ಆಂಟಾವೊ–ಡಿ–ನೊರೆಂಞ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮತಭೋಧಕರು ಉಳ್ಳಾಲದ ಚೌಟರ ರಾಣಿಯಾದ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿಯಿಂದ ಕಪ್ಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದ ಮೂಲಕ ರಾಣಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಉಳ್ಳಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಬಿದನೂರು ಅರಸನಾದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಮೂಲಕ ಮತೋಪದೇಶಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. 1681ರಲ್ಲಿ ಫಾದರ್ ವಾಸ್ ಎಂಬ ಪಾದ್ರಿಯು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ರುಜೇರಿಯೋ ಇಗರ್ಜಿಯು ಒಂದು ಫೆಕ್ಟರಿ ಇಗರ್ಜಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇವನು ಉಳ್ಳಾಲ, ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಇಗರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. 1698ರಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರಿಗೆ ಆದ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಫೆಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು, ಇಗರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅನುಮತಿ ದೊರೆತು, ಮಂಗಳೂರಿನ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಇಗರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸ್ಥಳವೂ ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಬಿಶೋಪ್ ಕೆಸ್ಟೊವಿನ ಮರಣಾನಂತರ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಾಮ್ಮಾಜಿಯು ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಇಗರ್ಜಿಯು ಇರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ರಾಣಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಯಿತು. 1756ರಲ್ಲಿ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಇಗರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು.

ಕ್ರಿ.ಶ 1768ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಡ್ಮಿರಲ್ ವಾಟ್ಸನನು ಮಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿದಾಗ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿರಬಹುದೆಂದು ಹೈದರನಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದರೂ ಹೈದರನ ಮಗನಾದ ಟಿಪ್ಪುವಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ರಾಜಮುದ್ರೆ ಇರುವ ಪರವಾನೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.[7] ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದನೆಂಬ ಆಪಾದನೆ ಇದ್ದರೂ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆದಿರುವ ಅವನ ಧೋರಣೆಯಂತೆ, ಕ್ರೈಸ್ತರ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವೇ ಹೊರತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.[8] 1799ರಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹತನಾದ ನಂತರ ಕೊಂಕಣಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.[9] ಅದುವರೆಗೆ ಬಿದನೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಅಧೀನವಾಯಿತು.[10]

ಮಿಷನರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

19ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯು ಭಾರತದ ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯರ ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡದಿರುವ ಹೊಸ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಕಂಪೆನಿಯು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಣೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ನಿಷೇಧಿಸಿತು.

1813ರಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಸನ್ನದ್ದಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕುರಿತು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದಾರವಾದಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಸತಿಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿ, ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಹತ್ಯೆ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಡುಕುಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಈ ಗುಂಪು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿತು.[11] 1933ರಲ್ಲಿ ಆದ ಶಾಸನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಂಘ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸುವಾರ್ತಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.[12] ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು, ದಿ ಚರ್ಚ್ ಮಿಷನರಿ ಸೊಸೈಟಿ, ಲಂಡನ್ ಮಿಷನರಿ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮೆಥೋಡಿಸ್ಟ್ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 1834ರ ನಂತರ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರತೊಡಗಿ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳಾಗಲು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಹೊಸ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯು ಲೂತರನ್ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.[13]

ಐರೋಪ್ಯ ಮಾದರಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದು ಮಿಷನರಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣವು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಹರಡಲು ಬಳಸಿದ ವಿಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತು, ಕ್ರಿಸ್ತನ ಭೋಧನೆಗಳನ್ನು ಭೋಧಿಸಿ, ಬೈಬಲನ್ನು ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ತಟಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿತು.[14] ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತೇತರರಿಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಭೋಧನೆಗಳನ್ನು ಭೋಧಿಸಲು ಮಿಷನರಿಗಳು ಹತಾಶೆಗೊಳಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಿಷನರಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮೇತರರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸುವಾರ್ತೆ ಸಾರುವಾಗ ಬಡಜನರು ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಮಿಷನರಿಗಳ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.[15]

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಭೋಧನೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. 1886–87ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 'ವಾಸಸ್ಥಾನ ಬೋಧನೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಉನ್ನತ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಕೂಡಾ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವಾಸಸ್ಥಾನ ಭೋಧನೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕರಗತ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು' ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1840ರಲ್ಲಿ ರೆವೆ.ಟಿ ಸ್ಮಿತ್ ರವರು ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಭೋಧನೆ (ಜಾಓಂಓಂ ಖಇಂಅಊಖಓಉ) ಕುರಿತು ಪ್ರಸಾಪ ಮಾಡಿದರೂ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1885ರಲ್ಲಿ ರೆವೆ. ಜೆ. ಫೋರ್ಡೈಸ್ ರವರು ಸ್ಮಿತ್ ರವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಬಂಗಾಳದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಬಾಬೂಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದರು. ಹೀಗೆ ಐರೋಪ್ಯ ಬೋಧಕಿ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ದೇಶೀಯ ಸಹಾಯಕಳೊಂದಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಭೋಧನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಾಗ ಮಿಷನರಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೇಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಲ್ಲೆನ್ಸ್ ಇವರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡರು. 1881ರ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತ ಮಿಷನರಿ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ 2029 ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 1920 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಮಿಷನರಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಮೈಲ್ಡ್ ಮೇ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ರೆವೆ. ಜೆ. ಯಿ. ಪಾಯ್ನೆ ಯವರು ತಿಳಿಸುವಂತೆ 'ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಿಷನರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಕುರಿತು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕದ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅನುತೀರ್ಣರಾದವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳಲಾಗುವುದು' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆಯಲು ಭಾಷೆಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾನದಂಡವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 1882ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಬರುವ ವಿದೇಶಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಲೇಡೀಸ್

ಮಿಷನರಿ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಬೋಧಕರು ಮತ್ತು ಬೈಬಲ್ ವಿಮೆನ್ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು.[16]

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. 1. ಫಿಲಿಪ್ ಟಿ. ವಿ: 1987, ಕ್ರಿಸ್ಟಿಯಾನಿಟಿ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡ್ಯೂರಿಂಗ್ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಕೊಲೋನಿಯಾಲಿಸಂ, ಕಾನ್ ಫ್ಲಿಕ್ಟ್, ರಿಕನ್ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ಆರ್ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮೆಂಟ್, ಐ.ಸಿ. ಹೆಚ್.ಆರ್, ಪುಟ 15.
2. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಲ್. ಅಳಗೋಡಿ: 2001, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸ, ಕನ್ನಡ ದೈವ ಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಪುಟಗಳು 6–11.
3. ಜಿ. ಎನ್ ಥಾಮ್ಸೆನ್: 1905, ಸ್ಯಾಮ್ಯುವೆಲ್ ಹೆಬಿಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಮಾಸ್ಟರ್ ಫಿಶರ್ ಆಫ್ ಮೆನ್, ಕಟಕ್, ಪುಟ 22.
4. ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್: 2004, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತ ಮಿಷನರಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆ, ಕನ್ನಡ ದೈವಜ್ಞ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಪುಟ 113.
5. ಕ್ರೈಸ್ತ ಹಿತವಾದಿ, ಸಂಪುಟ 1 (ಜೂನ್ 1924), ಸಿ.ಎಸ್.ಐ ಸುಶಾಂತಿ ಚರ್ಚ್ ಮರ್ಕೆರ ಹಿಲ್, ಮಂಗಳೂರು ಸಿವರ್ ಜುಬಿಲಿ ಸ್ಮರಣಿಕೆ, ಮಂಗಳೂರು, 1982, ಪುಟ 2.
6. ಸಲ್ಡಾನ. ಎ. ಜೆರೋಮ್: ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ, 13ನೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕೆನರೀಸ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್ ಎಂಡ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, 1927, ಪುಟ 22.
7. ಗಣಪತಿರಾವ್ ಐಗಳ್: 2004, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಪುಟಗಳು 138–144.
8. ಮಾರ್ಕ್ ವಿಲ್ಕ್ಸ್: 1817, ಸಂಪುಟ 3, ಹಿಸ್ಟೋರಿಕಲ್ ಸ್ಕೆಚಸ್ ಆಫ್ ದ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಲಂಡನ್, ಪುಟಗಳು 449, 450.
9. ಜೆ. ಸ್ಟರಕ್: 1894, ಮದ್ರಾಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುವೆಲ್ಸ್ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ (ಸಂಪುಟ 1), ಮದ್ರಾಸ್, ಪುಟ 78.
10. ಎಂ.ಜಾರ್ಜ್ ಮೊರಾಯೆಸ್: 1927, ಮ್ಯಾಂಗಲೂರ್: ಎ ಹಿಸ್ಟೋರಿಕಲ್ ಸ್ಕೆಚ್, ಮ್ಯಾಂಗಲೂರ್, ಪುಟ 57.
11. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಲ್ ಅಳಗೋಡಿ: ಪೂರ್ವೋಕ್ತ, ಪುಟಗಳು 18–20.
12. ಫರ್ತ್ ಸಿ. ಬಿ: 1961, ಇಂಟ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಟು ಇಂಡಿಯನ್ ಚರ್ಚ್ ಹಿಸ್ಟರಿ, ಮೈಸೂರು, ಪುಟ 154.
13. ಎ. ಶೋಸರ್: 1991, ಎ ಶೋರ್ಟ್ ಸರ್ವೇ ಆಫ್ ದಿ ಇವಾಂಜಲಿಕಲ್ ಮಿಷನರಿ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಬಾಸೆಲ್, ಪುಟ 153.
14. ಪಿ.ಎಲ್ ರಾವತ್: 1970, ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಡುಕೇಶನ್, ರಾಂಪ್ರಸಾದ್ ಆಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಆಗ್ರ, ಪುಟಗಳು 117–11.
15. 49ನೇ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ವರದಿ, 1889, ಬಾಸೆಲ್ ಇವಾಂಜೆಲಿಕಲ್ ಮಿಷನ್ ಇನ್ ಸೌತ್ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಇಂಡಿಯ, ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್, 1889. (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್)
16. ದಿ ವಿಮೆನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಂಡ್ ವಾಟ್ ಕ್ಯಾನ್ ಬಿ ಡನ್ ಫಾರ್ ದೆಮ್, ದಿ ಕ್ರಿಸ್ಟಿಯನ್ ವೆರ್ನ್ಯಾಕ್ಯುಲರ್ ಎಡುಕೇಶನ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಎಸ್.ಪಿ.ಸಿ.ಕೆ. ಪ್ರೆಸ್, ವೆಪರಿ, ಮದ್ರಾಸ್, 1888, ಪುಟಗಳು 46 – 51.